GROTE DINGEN, AAN MIJ GEDAAN
(Bijbelstudie n.a.v.Luk.1, 49a) [1]

Een kleine herdersjongen vond op een dag in het veld een paar mooie steentjes. Met grote aandacht zat hij ze te bekijken.

Toen kwam daar een oude wijsgeer voorbij. Die vroeg hem: 'Wat doe jij daar?' 'Ik denk, mijnheer', antwoordde de jongen. 'Waaraan?' 'Ik denk aan God, mijnheer'. 'Maar weet jij wel, waar God is?' vroeg toen de oude man, 'ik geef je deze mooie appel, als jij mij kunt zeggen waar God is'. Waarop de jongen antwoordde: 'En ik geef u twee mooie appels, als u mij kunt zeggen waar God niet is'.

Waar is God?

Op bergen en in dalen, ja overal is God. Een kind kan het zo ervaren. En een kind kan het ook ervaren wat het is, dat de Heere Jezus Christus in zijn hart woont: God niet slechts als Schepper van een paar mooie steentjes. Maar God de Redder van verlorenen. Dat is nog al eens voor de wijzen en verstandigen verborgen, terwijl het aan kinderen wordt geopenbaard.

Wanneer wij in de Advents- en Kersttijd over het wonder van de geboorte van Christus spreken, laat ons dat dan vooral op een kinderlijke wijze doen. Laten we het niet nodeloos ingewikkeld maken. Laat ons niet als de wijzen der wereld alleen op harde feiten letten, op zoveel ellende om ons heen, dichtbij en ver weg. Daardoor zouden wij tot godloochenarij kunnen komen.

Het grote nieuws van Gods reddende genade in Christus wil kinderlijk aanvaard worden. Het is er ook voor het kleinste kind. En zo'n klein kind gaat er ons soms zelfs in voor om het wonder van het Kerstgebeuren te aanbidden, zonder het met het verstand te willen begrijpen. Kohlbrugge schrijft ergens: 'Een kind van twee of drie jaar,

[1] Deze voordracht is een bewerking van een bijdrage van mijn hand, die eerder verscheen in de Waarheidsvriend, Kerstnummer 1994 (82e jrg., blz. 943) onder de titel 'Het grootste nieuws voor het kleinste kind').

als het ermee bekend gemaakt wordt, of één van zes jaar, als het heeft leren lezen, kan zo veel van Gods Woord in zich opnemen, als het nodig heeft om zalig te worden'.

Zie de kleintjes niet over het hoofd. Word als een kind.

Grote dingen

Dat betekent natuurlijk niet, dat wij kinderachtig te werk gaan bij het uitzeggen van de diepe geheimen van Gods Woord. Ook bij al onze

Kerstpreken en -vertellingen zullen we ernaar staan om het eigenlijke wonder van het Kerstgebeuren uit de doeken te doen. De boodschap van Kerst dient niet verpakt te worden in een sprookjesachtig verhaal of verhuld te worden in een romantisch sfeertje. Het is een boodschap die gaat over de grote dingen van Gods genade in het hart van grote zondaren. Want het is daar in het bijzonder, dat God de Almachtige wil wonen.

Maria zong ervan in haar lofzang in het huis van haar nicht Elizabet. 'Want grote dingen heeft aan mij gedaan Hij Die machtig is' (Luk. 1:49a). 'Magnificat', zo jubelt J. S. Bach in Cantate 142 met Maria mee. Dat de Heilige Geest in haar schoot het langbeloofde en veelbelovende Kind deed ontvangen worden. Dat was iets geheel unieks. [2] Zo is het voor en na die tijd aan niemand ooit gegund. Maar wie dit wonder door een waar geloof leert aanbidden, krijgt ook zelf deel aan dat wonder. Het Kind van Maria wil ook in ons geboren zijn. Een Zaligmaker die naar Gods liefderijk bestel verlossing heeft teweeg gebracht. Maria noemt haar Kind ook háar Zaligmaker. Want ook Maria kon op geen andere wijze zalig worden dan dat volk dat verlost moet worden van zijn zonden (Matth. 1:21).

[2] De afbeelding (Maria met het kindje Jezus) is een schilderwerk van Carlo Maratta (1625-1713).

Dat allergrootste wonder blijve ook in al onze Kerstverhalen overeind. ‘Machtigen heeft Hij van de tronen afgetrokken; en nederigen heeft Hij verhoogd’ (Luk. 1:52). Er is geen enkele reden, gelet op wat Maria van zichzelf heeft gezegd, om van haar te maken wat een hardnekkige traditie van haar gemaakt heeft: ‘de moeder Gods’, ‘onbevlekt ontvangen’, ‘middelares der genade.

Met het Kerstfeest zingen we met Maria mee. Grote dingen voor mensen die klein zijn in zichzelf.
Dat het Kind van Bethlehem de Man van smarten wilde worden, stervend aan een vloekhout. Om voor ons te kunnen tussentreden bij de Vader. Dat Hij zonde, dood en hel vernietigend versloeg in Zijn opstanding uit de doden. Dat Hij voor arme zondaren een weg gebaand heeft dwars door hun schuld en dood, door het oordeel en de hel heen. Naar Gods Vaderhuis.
‘Roep Zijn daden uit...’

Hoogst persoonlijk

Dat alles mag het hart zijn van wat wij met het Kerstfeest uitzeggen. En dat in een hoogst persoonlijke zin. De bood- schap van Kerst is niet bedoeld als de mededeling van een (heils)feit zonder meer. Wanneer wij dit grote nieuws recht willen doorvertellen, kunnen we dat niet doen als een dorre verslaggever die slechts feiten noemt. De boodschap van Kerst is er goed voor om ons hart te raken; ook dat van onze kinderen.

Dat betekent, dat wij al onze ‘grandeur’ en glorie afleggen. Net zo min als Maria van zichzelf kon zeggen, dat zij wat groots was, net zo min kunnen wij dat. Wij moeten leren van God en alle mensen de minste te zijn. Zo mogen wij van harte hunkeren naar Hem Die al onze leegten kan vervullen en ons weer terug kan brengen in Gods gemeenschap. En zo leren wij ook er te zijn voor de A(a)nder.

Dan is het kleinste al groot. Veracht het niet. Eén zucht tot God, uit een levensechte hunkering naar Hem geboren. Eén stille traan uit

Godsgemis. Eén kleine hoop, dat het God ook om mij begonnen is. Een kinderlijk verlangen naar geborgenheid in God.

En het zo, juist zo - kinderlijk en eenvoudig - geloven, dat God mij hoort en mij bij Zijn aanbidders rekent. Juist omdat alles wat ik nodig heb om voor God te kunnen bestaan, gegeven is met het Kind van Bethlehem. De Man van smarten.

Ik zie U met verlangen aan,
in sterk en diep aanschouwen;
aanbiddend blijf ik verre staan,
mijn handen stil gevouwen.
O, waar' mijn hart een afgrond wijd,
die diep-verlangend U verbeidt;
och, mocht ik U bevatten!

(Paul Gerhardt 1607-1676).